

REDACTIONEEL

Zonder intimiteit is het leven een kale boel, zoveel is bekend. Dat het met intimiteit wel levendiger, maar niet noodzakelijkerwijs eenvoudiger wordt, mag ook bekend worden verondersteld. Bovendien weten we, sinds de term 'ongewenste intimiteiten' ons vocabulaire heeft verrijkt, dat er systeem zit in de moeilijkheden die met intimiteit gepaard kunnen gaan. Dat dit systeem van ongelijkheden en asymmetrie inzake intimiteit op gender betrekking heeft, wordt nog wel eens vergeten - en zeker wanneer het om intimiteiten gaat die verschillen van de vertrouwde 'ongewenste intimiteiten'. In dit nummer van het *Tijdschrift voor Genderstudies* wordt het thema intimiteit daarom nog eens opgepakt en op uiteenlopende terreinen vanuit verschillende invalshoeken belicht.

Greetje Timmerman stelt in haar artikel 'Incident of schoolcultuur?' de vraag naar de ernst en omvang van ongewenste intimiteiten op Nederlandse scholen. Op basis van het eerste grootschalige onderzoek in Nederland onder bijna 3000 scholieren concludeert zij dat ongewenst seksueel gedrag teveel voorkomt om als incident te worden afgedaan. Maar anders dan de trend die onderzoekers in Amerika signaleren, worden ongewenste seksuele gedragingen (fysiek, verbaal en non-verbaal) hier niet beschouwd als behorend tot een 'normaal', dagelijks omgangspatroon. Veel van dit soort onderzoek wordt geplaagd door een ondoorzichtige onderzoeksterminologie die vaak verwarring en zelfs weerstand oproept bij

respondenten en buitenstaanders. Timmerman neemt afstand van veelgebruikte container-begrippen als 'ongewenste intimiteiten', 'seksuele intimidatie' en 'sexual harassment', en hanteert een strategisch onderscheid tussen seksueel geweld (aanranding en verkrachting) en andere vormen van ongewenst - fysiek, verbaal en non-verbaal - seksueel gedrag.

Is seksuele intimiteit soms meer problematisch voor vrouwen dan voor mannen, bij andere vormen van intimiteit ligt dit verband meestal andersom. Irene Costera Meijer constateert dat wetenschappers en journalisten grote problemen hebben met vormen van 'intieme journalistiek' als emotietelevisie, talkshows, docudrama's en human-interestartikelen. Meijer vergelijkt de weerstanden die deze intieme journalistiek oproept, met de afwijzende reacties op de feministische ervaringsverhalen uit de jaren zeventig. Zoals toen een onderscheid werd gemaakt tussen echte literatuur en ervaringsverhalen, zo wordt nu veelal op basis van dezelfde (gegenderde) vooronderstellingen een onderscheid gemaakt tussen kwaliteitsjournalistiek en populaire journalistiek. Een kritische analyse laat echter weinig heel van deze vooronderstellingen. Ook intieme journalistiek heeft de potentie de democratische betrokkenheid van burgers te bevorderen, maar gebruikt daarvoor andere vormen en onderwerpen dan de klassieke kwaliteitsjournalistiek. Erkenning van de politiek-maatschappelijke betekenis van privé-sfeer, emoties en persoonlijke relaties zou een meer gelijke waardering van het leven van mannen en vrouwen, kinderen en volwassenen, en allochtonen en autochtonen tot uitdrukking brengen en, aldus Costera Meijer, het uitgangspunt moeten vormen voor een herijking van de huidige journalistieke waarden.

Ook het genre van de literaire kritiek heeft er nog steeds moeite mee 'intieme' onderwerpen als vriendschap en persoonlijk leed serieus te nemen als stof voor goede literatuur. Tenminste, wanneer het boeken van vrouwen en over vrouwen betreft. In haar opinie-bijdrage hekelt Marije Groos in scherpe bewoordingen de reacties van literaire recensenten op het verkoopsucces van vrouwelijke auteurs anno 2000. Openlijk seksistisch commentaar komt in literaire recensies niet vaak meer voor, maar onder de oppervlakte van de formuleringen zijn er nog heel wat betwistbare genderbodschappen te vinden. Groos vreest dan ook voor de plaats die de huidige generatie vrouwelijke auteurs - haar succes ten spijt - in de canon-vorming en literatuurgeschiedenis van de toekomst ten deel zal vallen.

HEIDI DREIGDE HAAR
 OUDERS BEHOORLIJK TE GAAN
 MOKKEN ALS ZE HAAR GEEN
 NIEUWE TOSHIBA
COMBO-DRIVE
 KOCHTEN

Heidi lijkt misschien op een ouderwets meisje maar ze weet precies wat ze wil. Niet als alle moderne vrouwen wil ze alles hebben! Voeger was dat onmogelijk. Maar nu beantwoordt Toshiba's CD-RW/DVD-ROM in één Combo Drive aan al haar opslagbehoeften.

Heidi accepteert geen compromis en Toshiba evenmin, dus is omvang altijd belangrijk geweest. Maar niet ten koste van prestatie en functionaliteit. Daarom deelt de Combo rake klappen uit door alle CD-ROM en DVD-Rom formaten en zelfs de meer geavanceerde CD-R & CD-RW functies te ondersteunen.

Heidi weet echter dat bij spijstechnologie: technisch hoogstaande toepassingen horen. Daarom heeft Toshiba de Combo gecombineerd met de laatste en meest opzienbarende snuif in gegevensregistratie en video en audio softwarepakketten om een ware oplossing voor alle multimedia behoeften te verstrekken.

Waar je interesse ook naar uitgaat, er zit voor elk wat wils in de Combo detailkit!

Bel gratis naar onze 'Dial & Buy' Service of neem contact met ons op per fax of email.

De details zijn hieronder vermeld.

In Touch with Tomorrow
TOSHIBA

En wat zal de plaats zijn van vrouwen op het Internet van de toekomst? Er zijn feministische wetenschappers en commerciële marktonderzoekers die een bijzonder hoge verwachting hebben van de combinatie van vrouwen en het Net - juist vanwege het verondersteld vrouwelijk vermogen om spontaan informele relaties aan te gaan en binnen online-gemeenschappen intimiteit en vrije communicatie te stimuleren. Liesbet van Zoonen vraagt zich echter af of deze eigenschap alleen in de ideologie of ook in concrete gebruikpraktijk van het Net een rol speelt. In de (ingekorte) versie van de oratie die zij hield bij de aanvaarding van de Opzij-leerstoel aan de Universiteit Maastricht op 26 mei, presenteert zij een eerste verkenning van de verschillende genderscripts die via de startpagina's van uiteenlopende sites kunnen worden aangetroffen. Vrouwen-sites zijn veelal traditioneel opgezet, al zijn er ook sites te vinden van en voor

feministen, cybergrrrls en genderbenders. Maar ook de daar aangetroffen scripts zeggen uiteindelijk nog niet zoveel over de gebruikspraktijken van het Net. Verschillende etnografische onderzoeksprojecten-inwording zullen volgens Van Zoonen moeten uitwijzen hoe het Internetgebruik van reëel bestaande vrouwen zich verhoudt tot de virtuele vrouwen die zij als voorbeelden voorgeschoteld krijgen.

Tezamen geven deze artikelen een fraai overzicht van de veranderingen en continuïteiten in het systeem van gender en intimiteit. Hoge cultuur, lage cultuur, oude media, nieuwe media; ze blijken stuk voor stuk plaatsen waar gender en intimiteit in nieuwe, maar ook in al te bekende constellaties verbonden worden en vooralsnog blijven.

Beeldmateriaal

Advertentie in *Computer Totaal* maart 2000.